

สนทรรภ, พระอภัยมณี
'สตอริ' ท่องถิ่นหนนท่องเที่ยว
เมืองเพชรบุรี, ช้องสิงขร, ฮ้าวไทย-อันดามัน

สุนทรภู่, พระอภัยมณี 'สตอริ' ท่องถิ่นหนนท่องเท เมืองเพชรบุรี, ช่องสิงขร, อำเภอไทย-อัน

สุจิตต์ วงษ์เทศ รายงาน

ท่องเที่ยวทั้งเมืองหลักและเมืองรอง ล้วนต้องการ “สตอริ” ที่สนองคุณค่าและมูลค่าการท่องเที่ยว จากวรรณกรรมตำนาน, นิทาน ในประวัติศาสตร์ท้องถิ่น

แต่การศึกษาไทยทำลายประวัติศาสตร์ท้องถิ่นด้วยการยกประวัติศาสตร์ส่วนกลางเข้าครอบงำ ขณะเดียวกันก็ทำลายวรรณกรรมท้องถิ่นด้วยการเหยียดแล้วตัดทิ้งตำนานนิทานท้องถิ่นจนสูญเสียไปจากความทรงจำ

‘สตอริ’จากบรรพชนสุนทรภู่

สุนทรภู่เกิดกรุงเทพฯ ที่วังหลังสมัย ร.1 กรุงรัตนโกสินทร์ วันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ.2329 พ่อแม่เป็นเชื้อสายพราหมณ์เมืองเพชรบุรี มีหลักแหล่งอยู่กรุงเก่าอยุธยา ครั้นหลังกรุงแตก (พ.ศ.2310) โยกย้ายไปอยู่กรุงธนบุรี สืบเนื่องถึงกรุงรัตนโกสินทร์

บรรพชนของสุนทรภู้อยู่เมืองเพชรบุรี ตามงานค้นคว้าวิจัย (พ.ศ. 2529) ของล้อม เพ็งแก้ว (นักปราชญ์สามัญชนชาวสยาม เมืองเพชรบุรี) มีโดยสรุปว่า บ้านประตู่ไม้ไผ่ อันเป็นนิวาสสถานของบรรพชนสุนทรภู่ พบร่องรอยสกุลพราหมณ์เหลืออยู่ คือ เสาชิงช้า เป็นซากในวัดเพชรพลี พื้นที่ต่อเนื่องวัดสนามพราหมณ์ (เดิมเรียกวัดสามพราหมณ์)

[มีรายละเอียดอีกมากเกี่ยวกับสุนทรภู้อยู่ในหนังสือ **สุนทรภู่ : อาลักษณ์เจ้าจักรวาล** ของ **ล้อม เพ็งแก้ว** สำนักพิมพ์มติชน พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ.2547]

หน่วยงานบางแห่งของกรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม พยายามเผยแพร่เอกสารผ่านสื่อโซเชียลว่า **บิดาสุนทรภู่เป็นชาวบ้านกร่ำ ส่วนมารดาเป็นชาวเมืองอื่น** เท่ากับบิดเป็นต้นหลักฐานประวัติศาสตร์ที่สุนทรภู่เขียนบอกด้วยตนเอง (ไม่ใช่ความเห็นของนักค้นคว้าคนใดคนหนึ่ง)

สุนทรภู่มิบรรพชนเป็นพราหมณ์เมืองเพชรบุรี ย่อมเกี่ยวดองพราหมณ์บ้านสมอพลี “ราชินิกุล” อันเนื่องมาจากครั้งพระเจ้าบรมโกศครองอยุธยา พระพันวสาใหญ่ (กรมหลวงอภัยนุชิต มีโอรส คือ เจ้าฟ้าธรรมาธิเบศร์) กับพระพันวสาน้อย (กรมหลวงพิพัฒน์มณี มีโอรส 2 องค์ คือ เจ้าฟ้าเอกทัศ กับ เจ้าฟ้าอุทุมพร) เป็นเชื้อสายพราหมณ์บ้านสมอพลี เมืองเพชรบุรี

ตรงนี้น่าจะเป็นเหตุสำคัญทำให้สุนทรภู่เขียนบอกในนิราศเมืองเพชร (ฉบับฉะเชิงเทรา) ว่าบรรพชนของตนมิใช่เชื้อสายพราหมณ์บ้านสมอพลี

เมืองมะริดในพม่า อยู่ห่างจากชายแดนไทย-พม่า ราว 180 กม. ด้านหน้าคือทะเลอันดามัน ทิศเหนือสถานที่ตั้งมาจากเปอร์เซียจะขึ้นจากเรือมาผูกไว้ที่นี่ (ภาพและคำอธิบายโดย สิริภาณุจณ์ รัตนเกตุ พ.ศ.2551) สุนทรภู่รู้เส้นทางคมนาคม ผ่านช่องสิงขรไปเมืองมะริด ทะเลอันดามัน มหาสมุทรอินเดีย จึงใช้เป็นฉาก

ราชครูพราหมณ์

พระอภัยมณีเรียนเป่าปี่กับ “พินทพราหมณ์” ศรีสุวรรณเรียนกระบี่กระบองกับ “พรหมพราหมณ์”

พินทพราหมณ์กับพรหมพราหมณ์ ทั้งสองเป็น “ราชครูพราหมณ์” สุนทรภู่ออกไว้ในพระอภัยมณีว่าอยู่ตึกมีป้ายบอกชื่อพราหมณ์ไว้หน้าบ้านตามวัฒนธรรมฝรั่ง (ที่สุนทรภู่รู้จากการศึกษาด้วยตนเองและสอบถามชาวยุโรปที่เข้าไปถึงบางกอกสมัยนั้น) ว่า “อันสองท่านราชครูนั้นอยู่ตึกจดจารึกอักขราไว้หน้าบ้าน”

พราหมณ์อยู่ตึก (แบบฝรั่ง) มีต้นแบบอยู่เกาะมหาพราหมณ์ (กรุงเก่า) เป็นหลักแหล่งถิ่นฐานของตระกูลพราหมณ์ในรัฐอยุธยาที่เกี่ยวข้องจนถึงพราหมณ์เมืองเพชรบุรี-นครศรีธรรมราช

เกาะมหาพราหมณ์ (กรุงเก่า) ทางด้านตะวันตก นอกเกาะเมืองอยุธยา (ปัจจุบันอยู่เขต อ.บางบาล จ.พระนครศรีอยุธยา) อยู่บนเส้นทางคลองบางบาล เชื่อมคลองต่างๆ ไป เช่น คลองบางยี่หน เข้าเมืองสุพรรณบุรี เขตชาวสยาม รัฐสุพรรณภูมิ ซึ่งเกี่ยวข้องถึงรัฐเพชรบุรี เป็นทั้งชุมชนพราหมณ์และชุมชนชาวคริสต์ พบว่าสมัยพระนารายณ์จะตั้งคอลเลจ “วิทยาลัย” บริเวณนี้แล้วมีการเรียนการสอนดนตรีตะวันตก

ช่องสิงขร ประจวบคีรีขันธ์

พระอภัยมณีเรียนเป่าปี่ ศรีสุวรรณเรียนกระบี่กระบอง ถูกท้าวสุทัศน์ (พระบิดา) ขับไล่ออกจากกรุงรัตนาก็พากันเดินทางผ่านขุนเขาถึงชายทะเลแห่งหนึ่ง ดังนี้

แต่เดินทางกลางเดือนได้เดือนเศษ ออกพ้นเขตเขาไม่ไพร่ลิ่งขร

สามพราหมณ์

พระอภัยมณีกับศรีสุวรรณ ชายทะเล พบสามพราหมณ์ผู้มากวิเชียร ก็คบหาเป็นสหายพี่น้องกับสุนทรภู่กำหนดบุคลิกและความฉลาดเฉลียวยนต์กลไกได้ สามพราหมณ์จะเจ็ดดอก ดังนี้

จะจับบทบุตรพราหมณ์สามคนคนหนึ่งชื่อโมราปริชาชาย เอาฟางหญ้ามาผูกสำเนาได้คนหนึ่งมีวิชาชื่อसानคนหนึ่งนั้นไม่มีนามพราหมณ์วิเชียรถือธนูสู้ศึกนักทะเลธนูนั้นลั่นทีละเจ็ดลูก ล้วนแรกกันร่วมรู้คู่ชีวิต

“สามพราหมณ์” ที่คบหาเป็นศรีสุวรรณ พ้องกับชื่อวัดสามพราหมณ์) เมืองเพชรบุรี ย่านบ

พระอภัยมณี วรรณกร

เพียงเพราะเขาสามารถอ่านลือเขย่งลือว่า บิดาสุนทรภูเป็นชาวบ้านกรือ ส่วนมารดาเป็นชาวเมืองอื่น เท่ากับบิดาเป็นหลักฐานประวัติศาสตร์ที่สุนทรภูเขียนบอกด้วยตนเอง (ไม่ใช่ความเห็นของนักค้นคว้าคนใดคนหนึ่ง)

สุนทรภูมีบรรพชนเป็นพราหมณ์เมืองเพชรบุรี ย่อมเกี่ยวของพราหมณ์บ้านสมอพลี “ราชินีกุล” อันเนื่องมาจากครั้งพระเจ้าบรมโกศครองอยุธยา พระพันวษาใหญ่ (กรมหลวงอภัยนุชิต มีโอรส คือ เจ้าฟ้าธรรมาธิเบศร์) กับพระพันวษาน้อย (กรมหลวงพิพิธมนตรี มีโอรส 2 องค์ คือ เจ้าฟ้าเอกทัศ กับ เจ้าฟ้าอุทุมพร) เป็นเชื้อสายพราหมณ์บ้านสมอพลี เมืองเพชรบุรี

ตรึงน้ำจะเป็นเหตุสำคัญทำให้สุนทรภูเขียนบอกในนิราศเมืองเพชร (ฉบับตัวเขียน) ว่าญาติจำนวนหนึ่งไม่รู้จักความเป็นมาของสกุลพราหมณ์ ส่วนตัวของท่านรู้หมด เพราะสอบถามจากคนเฒ่าคนแก่และผู้รู้ทั้งหลาย ได้ความตั้งแต่ต้นจนปลาย ครั้นจะเขียนเล่าความจริงทั้งหมดก็เกรงจะพากันอับอาย ดังนี้

แต่ตัวเราเข้าใจได้ไถ่ถาม จึงแจ้งความเทือกเถาจนเอาสวนจะบอกเล่าเผ่าพงศ์พองกว่ควาน ก็เกรงท่านทั้งหลายละอายครั้น

สุนทรภูไม่ได้ละอายที่ตระกูลของตนเป็นพราหมณ์เมืองเพชร แต่ละอายที่ตระกูลพราหมณ์เมืองเพชรทำกรุงแตก พ.ศ.2310

[จากหนังสือ **พราหมณ์สมอพลี** ของ **ทวีโรจน์ กล้ากล่อมจิตต์** (นักค้นคว้าชาวเมืองเพชรบุรี) พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ.2556 (สถาบันวิจัยและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี พิมพ์ครั้งที่สอง พ.ศ.2561)]

เมืองเพชรบุรีและตระกูลพราหมณ์อยู่ในความทรงจำ และแทรกในเนื้อในตัวของสุนทรภู ดังนั้นเมื่อแต่งวรรณกรรมการเมืองเรื่องพระอภัยมณีจึงแสดงออกผ่านเนื้อหา ดังนี้

สุพรรณบุรี เขตชาวสยาม รัฐสุพรรณภูมิ ซึ่งเกี่ยวข้องถึงรัฐเพชรบุรี เป็นทั้งชุมชนพราหมณ์และชุมชนชาวคริสต์ พบว่าสมัยพระนารายณ์จะตั้งคอลเลจ “วิทยาลัย” บริเวณนี้แล้วมีการเรียนการสอนดนตรีตะวันตก

ห้องสิงขร ประจวบคีรีขันธ์

พระอภัยมณีเรียนเป่าปี่ ศรีสุวรรณเรียนกระบี่กระบอง ถูกทำลุตศน์ (พระบิดา) ขับไล่ออกจากกรุงรัตนาก็พากันเดินดงผ่านขุนเขาถึงชายทะเลแห่งหนึ่ง ดังนี้

แต่เดินทางกลางเดือนได้เดือนเศษ ออกพ้นเขตเขาไม่ไพรสิงขรถึงเนินทรายชายทะเลเลซไทร ในสาครคลื่นสั่นสนั่นดังคำว่า “สิงขร” ในกลอนวรรคสองว่า “ออกพ้นเขตเขาไม่ไพรสิงขร” ไม่น่าบังเอิญ แต่จงใจให้มีคำว่าสิงขรอยู่ในกลอนตอนนี เพราะสมัยสุนทรภูเมืองเพชรบุรีมีอำนาจควบคุมช่องทางสำคัญเรียกช่องสิงขร (ปัจจุบันอยู่เขต อ.เมืองฯ จ.ประจวบคีรีขันธ์)

ช่องสิงขร เป็นช่องเขาอยู่บนทิวเขาตะนาวศรี สมัยโบราณจนถึงปัจจุบันใช้เป็นเส้นทางเชื่อมอ่าวไทย ทะเลจีนใต้ (จ.ประจวบคีรีขันธ์) กับอ่าวมะละเกาะ ทะเลอันดามัน (เมืองมะริด พม่า)

ทะเลอันดามัน มีเมืองมะริดเป็นเมืองท่า ติดต่อดำช่ายบ้านเมืองใหญ่ไม่น้อยทั่วมหาสมุทรอินเดีย (คือ อินเดีย, ลังกา, อินโดนีเซีย, มาเลเซีย, สิงคโปร์ ฯลฯ) จนถึงฝั่งอินเดียได้ ล้วนมีในฉากพระอภัยมณี (ว่าสีหมอกของขุนแผนเป็นม้าอาหรีจากตะวันตกออกกลาง ถูกขนย้ายทางเรือจากอินเดียขึ้นฝั่งเมืองมะริด แล้วถูกต้อนไปเลี้ยงที่เมืองเพชรบุรี กระทั่งขุนแผนไปพบจึงขอซื้อ)

“พราหมณ์รามราช” เป็นถิ่นกำเนิดพราหมณ์เมืองเพชรบุรี มาจากอินเดียได้ ผ่านทะเลอันดามัน, เมืองมะริด, ช่องสิงขร เข้าถึงเมืองเพชรบุรี

อนันต์สิ้นทีละเจ็ดลูก ล้วนแรกน่วมร่วมรู้ชีวิต

“สามพราหมณ์” ที่ดศรีสุวรรณ พ้องกับชื่อวัดสพราหมณ์) เมืองเพชรบุรี

พระอภัยมณี วรรณต่อต้านการล่าอาณานิคมใช้ฉากทะเลอันดามัน

อ่าวเบงกอล มหาสมุทรอินเดีย

พระอภัยมณี เป็นวรรณต่อต้านสงครามล่าอาณานิคม ลังกา และกำลังแผ่อำนาจแต่งโดยใช้ฉากทะเลอันดามันเกี่ยวข้องกับอ่าวไทย และแสดงความขัดแย้งระหว่างศรีลังกา (ขณะนั้นเป็นพระนางเจ้าวิคตอเรีย)

นางละเวง แผลงคำจ่าผีเสื้อน้ำ ในมหาวงศ์พงศาวดารนิโคบาร์ (มีชื่อตามตำนานควารินทร์) ทางตอนใต้

(ซ้าย) เสาชิงช้าสมัยโบราณเคยอยู่บริเวณนี้ ปัจจุบันอยู่ในวัดเพชรพลี อ.เมืองฯ จ.เพชรบุรี (ภาพเมื่อ พ.ศ.2529)
(ขวา) โบสถ์พราหมณ์สมัยโบราณ กลางเมืองเพชรบุรี เคยอยู่พื้นที่ตรงนี้ สุนทรภูเขียนบอกในนิราศเมืองเพชรว่า “ทั้งโบสถ์บ้านฐานที่ยังมีอยู่ แต่ท่านผู้ญาติกานันอาลัย” (ภาพเมื่อ พ.ศ.2529)

(ซ้าย) แหล่งน้ำศักดิ์สิทธิ์ แม่น้ำเพชรบุรี ไหลผ่านบ้านพราหมณ์สมอพลี ทำน้าวัดท่าไชยศิริ ต.สมอพลี อ.บ้านลาด จ.เพชรบุรี (ขวา) ศาลากลางบ้านอายุกว่าร้อยปี ชุมชนพราหมณ์ บ้านสมอพลี ต.สมอพลี อ.บ้านลาด จ.เพชรบุรี (ภาพโดย ทวีโรจน์ กล้ากล่อมจิตต์)

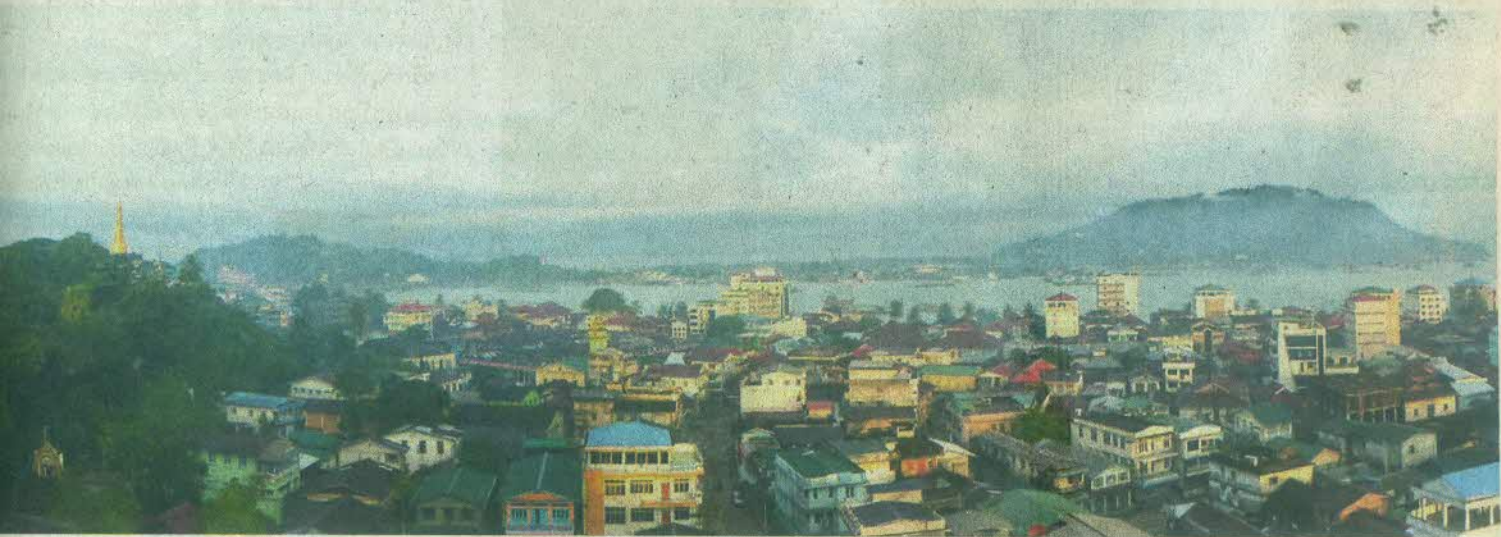
แผนที่แสดงตำแหน่งบ้านเมืองในพระอภัยมณี มหาสมุทรอินเดีย ปรับปรุงใหม่จากข้อเสนอมหาสมุทรอินเดีย ตั้งแต่ พ.ศ.2490]

พระอภัยมณี บนท้องทะเล อ่าวไทย-อันดามัน

เปิดผมขาวใน 5 นาที

อดิทัช ครีมนวดผม

ย้อมง่าย...รวดเร็ว
ให้สีผมสวย
บำรุงเส้นผม
นุ่มสลวย...เงางาม
สีติดทนนาน

ยาวกว่า 180 กม. ด้านหน้าคือทะเลอันดามัน ทิศเหนืออยู่ทางขวา ทางซ้ายที่เห็นยอดเจดีย์คือวัดโบสถ์ใหญ่ เชื่อกันว่าบริเวณนี้แต่ก่อนยังไม่มียอดเจดีย์เป็นเพียงเนินสูง คือ
ที่นี้ (ภาพและคำอธิบายโดย สิริกาญจน์ รัตนเกตุ พ.ศ.2558)
เมืองมะริด ทะเลอันดามัน มหาสมุทรอินเดีย จึงใช้เป็นฉากพระอภัยมณี

สามพราหมณ์

พระอภัยมณีกับศรีสุวรรณ เดินดงพันช่องสิงขร ถึงหาดทราย
ชายทะเล พบสามพราหมณ์ผู้มากวิชา มีนามตามลำดับว่าโมรา, สาณน,
วิเชียร ก็คบหาเป็นสหายพี่น้องกัน ซึ่งจะเป็นคู่คิดสำคัญต่อไปข้างหน้า
สุนทรภู่กำหนดบุคลิกและความสามารถของสามพราหมณ์ไว้ว่าโมรามี
คาถาเสกหุ่นยนต์กลไกได้, สาณนมีอาคมเรียกฝนเรียกลม, วิเชียรยัง
ธนูครวระเจ็ดดอก ดังนี้

จะจับบทบุตรพราหมณ์สามมาพบ ได้มาพบคบกันเล่นเป็นสหาย	มีแบบคายน่ามาอยู่ในกรกล
คนหนึ่งชื่อโมราปริชาชา	แล้วเล่นไปในจังหวัดไม่ขัดสน
เอาฟางหญ้ามาผูกสำเนาได้	ร้องเรียกฝนลมได้ดังใจจง
คนหนึ่งมีวิชาชื่อสาณน	เที่ยวร่ำเรียนสงครามตามประสงค์
คนหนึ่งนั้นมีนามพราหมณ์วิเชียร	หมายจะปลงชีวาปัจจามิตร
ถือธนูสู้ศึกนิกทชน	หมายให้ถูกที่ตรงไหนก็ไม่ผิด
ธนูนั้นสั้นทีละเจ็ดลูก	เคยไปเล่นเป็นนิจที่เนินทราย
ล้วนแรกจุ่มร่วมรู้คู่ชีวิต	

“สามพราหมณ์” ที่คบหาเป็นเพื่อนพี่น้องกับพระอภัยมณีและ
ศรีสุวรรณ พ้องกับชื่อวัดสามพราหมณ์ (ตอนหลังกลายคำเป็นวัดสนาม
พราหมณ์) เมืองเพชรบุรี ย่านบรรพชนพราหมณ์ของสุนทรภู่

พระอภัยมณี ถูกท้าว
พิกันเดินดงผ่านขุนเขา

พื้นที่เขาไม่ไพรสิงขร
คือพื้นที่เขา...

พระอภัยมณี วรรณกรรมการเมือง

ดนตรีคืออำนาจของวิชาความรู้

พระอภัยมณีเป่าขลุ่ยนอก สุนทรภู่ใช้ฉากทะเลอันดามัน (ไม่ใช่
อ่าวไทย) ดังนั้นเกาะแก้วพิสดารอยู่มหาสมุทรอินเดีย (ไม่ใช่
เกาะเสม็ด จ.ระยอง)

ภาพนี้เป็นอนุสาวรีย์แห่งความเข้าใจคลาดเคลื่อนเรื่อง
ประวัติสุนทรภู่ ที่บ้านกร่ำ อ.แกลง จ.ระยอง)

ว่าสมัยพระนารายณ์จะตั้ง
นการสอนดนตรีตะวันตก

ธนูนั้นลั่นทีละเจ็ดลูก
ล้วนแรกรุ่งร่วมรักชีวิต

หมายให้ถูกที่ตรงไหนก็ไม่ผิด
เคยไปเล่นเป็นนิจที่เนินทราย

ย่นกระมีกระบอง ถูท้าว
ก็พากันเดินดงผ่านขุนเขา

จากพื้นที่เขาไม้ไพรสิงขร
จากครดล้นล้นสนันดัง
จากพื้นที่เขาไม้ไพรสิงขร"
อนตอนนี เพราะสมัยสุนทร
ญเรียกข่งสิงขร (ปัจจุบัน

วศรี สมัยโบราณจนปัจจุบัน
จะจบศิริพันธ์) กับอ่าวเกาะ

คำ ติดต่อค้าขายบ้านเมือง
ก, อินโดนีเซีย, มาเลเซีย,
กพระอภัยมณี (ม้าสีหมอก
าง ถูกขนย้ายทางเรือจาก
งที่เมืองเพชรบุรี กระทั่ง

มณฑลเมืองเพชรบุรี มาจาก
ช่องสิงขร เข้าถึงเมือง

“สามพรามณ์” ที่คบหาเป็นเพื่อนพี่น้องกับพระอภัยมณีและศรีสุวรรณ พ้องกับชื่อวัดสามพรามณ์ (ตอนหลังกลายคำเป็นวัดสนามพรามณ์) เมืองเพชรบุรี ย่านบรรพชนพรามณ์ของสุนทรภู่

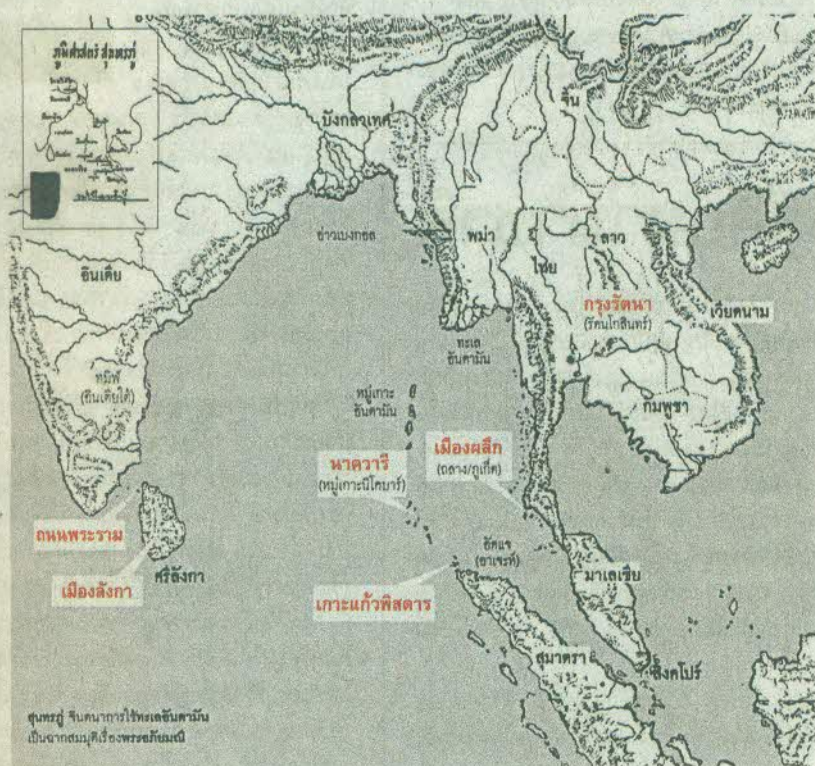
พระอภัยมณี วรรณกรรมการเมือง
ต่อต้านการล่าอาณานิคม
ใช้ฉากทะเลอันดามัน

อ่าวเบงกอล มหาสมุทรอินเดีย

พระอภัยมณี เป็นวรรณกรรมการเมืองในรูปแบบนิทานกลอนต่อต้านสงครามล่าอาณานิคม เพราะขณะนั้นอังกฤษยึดได้อินเดีย, ลังกา และกำลังแผ่อำนาจเข้ายึดอยุธยาเนย์ทางแหลมมลายู, พม่า แต่ังโดยใช้ฉากทะเลอันดามัน อ่าวเบงกอล มหาสมุทรอินเดีย (ไม่เกี่ยวข้องกับอ่าวไทย และเกาะเสม็ด จ.ระยอง)

แสดงความขัดแย้งระหว่างเมืองพลึก คือ ถลาง (ภูเก็ต) กับ ลังกา คือ ศรีลังกา (ขณะนั้นเป็นเมืองขึ้นอังกฤษ มีประมุขเป็นหญิง คือ พระนางเจ้าวิกตอเรีย)

นางละเวง แผลงคำจากนามวิกตอเรีย, ผีเสื้อสมุทร แผลงจาก ผีเสื้อน้ำ ในหลวงคังซาวดารลังกา, เกาะแก้วพิสดาร อยู่ในกลุ่ม เกาะนิโคบาร์ (มีชื่อตามตำนานว่านาควาริ ในพระอภัยมณีเรียกทะเล นาควารินทร์) ทางตอนใต้ของทะเลอันดามัน

แผนที่แสดงตำแหน่งบ้านเมืองในพระอภัยมณี อยู่ทางทะเลอันดามัน อ่าวเบงกอล มหาสมุทรอินเดีย ปรับปรุงใหม่จากข้อเสนอรากสุดท้ายของ “กาญจนาคุณันท์” (ขุนวิจิตรมาตรา) ตั้งแต่ พ.ศ.2490

พระอภัยมณีเข้าป็นอก สุนทรภู่ใช้ฉลากทะเลอันดามัน (ไม่ใช่
อ่าวไทย) ดังนั้นเกาะแก้วพิสดารอยู่มหาสมุทรอินเดีย (ไม่ใช่
เกาะเสม็ด จ.ระยอง)

ภาพนี้เป็นอนุสาวรีย์แห่งความเข้าใจคลาดเคลื่อนเรื่อง
ประวัติศาสตร์ที่ บ้านกว๋อ อ.แก่ง จ.ระยอง)

สุนทรภู่เพลงดนตรีทั้งขอโลกตะวันออกและตะวันตก
ดนตรีเป็นตัวแทนของอำนาจ และ/หรือวิชาความรู้ เพราะ
วิชาความรู้คืออำนาจ ผู้ใดมีวิชาความรู้ ผู้นั้นมีอำนาจ สิ่งนี้เป็น
ที่รับรู้ในทางสากล ทั้งโลกตะวันออกและตะวันตก

พระอภัยมณีเรียนวิชาดนตรีจนชำนาญเป่าปี่เป็นเลิศ เท่ากับ
ยกย่อง 2 อย่างว่ามีอำนาจ ได้แก่ (1) เนื้อหาวิชาความรู้ และ
(2) ผู้มีวิชาความรู้

จากนั้นใช้วิชาความรู้แก้ปัญหาความขัดแย้งโดยไม่ใช้ความรุนแรง จนนำไปสู่ชัยชนะและอำนาจ

เดี่ยวป็นอก (ป็นอกโฮโล) โดยพระอภัยมณี เป็นสัญลักษณ์
แบบแผนดนตรีตะวันตก เริ่มมีเหนือดนตรีไทยเดิม แล้วมีส่วน
ผลักดันดนตรีไทยเดิมเป็นดนตรีเพื่อฟัง (แบบตะวันตก) เรียก
ดนตรีไทยแบบฉบับสืบจนทุกวันนี้

ปีที่พระอภัยมณีเป่า เรียกป็นอก (ไม่ใช่ป็น และ ไม่ใช่ป็น
ชา) ป็นอกอยู่ในตระกูลเครื่องเป่าพื้นเมืองอุษาคเนย์ มีลำตัว
เป็นปล้อง มีป่องตรงกลางลำตัว (คล้ายเต้าแคน)

สุนทรภู่ เกิดกรุงเทพฯ
เป็นผู้ดี มีตระกูล ไกล่ชิดเจ้านาย

หุ่นขี้ผึ้งสุนทรภู่ พิพิธภัณฑ์หุ่น
ขี้ผึ้งไทย อ.นครชัยศรี จ.นครปฐม

กำหนดขึ้นด้วยกำเนิดของคน
จึงยกย่องผู้หญิงมีสติปัญญาวิชาความรู้ และสนับสนุนการแก้
ปัญหาขัดแย้งโดยไม่ใช้ความรุนแรง

สร้างสรรค์วรรณกรรมร้อยกรองจำนวนนับไม่ถ้วนล้วน
แสดงออกอย่างมีพลังด้วยประสบการณ์ตรงและจริงตาม
อหังการของชนชั้นกรรมทูต อย่างมีสีสันและทันสมัย โดนใจคน
ร่วมยุคอย่างกว้างขวาง แล้วอยู่ในความทรงจำของคนหลายชั้น
สืบจนทุกวันนี้

“กระฎุมพี” หมายถึง กลุ่มคนชั้นนำทางเศรษฐกิจ-การเมือง ในเศรษฐกิจการตลาดแบบส่งออก สมัยต้นกรุงรัตนโกสินทร์ ประกอบด้วยเจ้านาย, ขุนนาง, ข้าราชการ, พ่อค้าวานิช หรือ เศรษฐีมีทรัพย์ เป็นต้น